

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю **076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

галузі знань **07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Кваліфікація **БАКАЛАВР ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради НМетАУ
від 04.05.2017р., протокол №4

Зі змінами від 21.01.2019р., протокол №1

Зі змінами від 26.02.2020р., протокол №3

Голова Вченої ради, проф., член-кор. НАНУ

/О.Г. Величко/

Програма введена в дію з 05.05.2017р.
(наказ №26-1 від 05.05.2017р.)

Зі змінами з 30.01.2019р.
(наказ №09а-аг від 22.01.2019р.)

Зі змінами з 02.03.2020р.
(наказ №03а від 02.03.2020р.)

Ректор
/О.Г. Величко/

ПЕРЕДМОВА

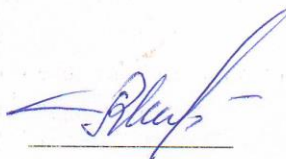
Освітньо-професійна програма «Економіка та управління підприємством» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

1. Внесено НМК НМетАУ зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (протокол №6 від 12.04.2017 р.),
зі змінами (протокол №1 спільного засідання НМК НМетАУ та групи забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» від 16.01.2019 р.),
зі змінами (протокол №2 засідання групи забезпечення якості освітньо-професійної програми "Економіка та управління підприємством" підготовки бакалаврів за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" від 30. 01. 2020 р.).
2. Уведено вперше.

Розробники освітньо-професійної програми:

1. Ігнашкіна Тетяна Борисівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня НМетАУ - **гарант освітньо-професійної програми.**
2. Довбня Світлана Борисівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня НМетАУ.
3. Гончарук Ольга Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня НМетАУ.
4. Письменна Олександра Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня НМетАУ.

Узгоджено:
Перший проректор НМетАУ,
д.т.н, проф.

В.П. Іващенко

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (за спеціалізацією «Економіка та управління підприємством»)

1 - Загальна інформація	
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Економіка та управління підприємством
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Національна металургійна академія України (НМетАУ), кафедра економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський)
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
<i>Галузь знань</i>	07 «Управління та адміністрування»
<i>Спеціальність</i>	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підприємством»
<i>Стандарт вищої освіти</i>	Стандарт вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України від 13.11.2018 р. №1243
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Немає
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Освітня програма – «Економіка та управління підприємством»
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра на базі повної загальної середньої освіти, 240 кредитів ЄКТС, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців Диплом бакалавра на базі молодшого бакалавра, 120 кредитів ЄКТС, одиничний, термін навчання 1 рік 10 місяців
<i>Наявність акредитації</i>	Акредитується вперше
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 6 рівень, FQ-ENEA - перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність повної загальної середньої освіти Наявність освітнього рівня молодшого бакалавра
<i>Мова викладання</i>	Українська
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://nmetau.edu.ua
2 - Мета освітньої програми	
А	Підготовка фахівців із сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками розв'язання завдань предметної області діяльності з використанням сучасних технологій, методів і методик аналізу, прогнозування, обґрунтування рішень господарської діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Забезпечення набуття студентами компетентностей, необхідних для продовження освіти та професійної діяльності.
3 - Характеристика освітньої програми	
В	
1	<i>Опис предметної області</i>
	<i>Предметна область:</i> теоретико-методологічні і прикладні засади підприємницької, торговельної та біржової діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень. <i>Об'єкти вивчення:</i> діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.

		<p><i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм, програмні продукти тощо).</p>
2	<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Програма освітньо-професійна; орієнтується на сучасні теоретичні, методологічні та практичні надбання в галузі економіки та управління підприємницькими, торговельними та біржовими структурами.
3	<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Здобуття вищої освіти в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 076 «Підприємцтво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійна програма: «Економіка та управління підприємством».
4	<i>Особливості програми</i>	Програма забезпечує перспективи отримання поглиблених знань щодо різних аспектів створення, функціонування і розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур (організаційно-правових, техніко-технологічних, екологічних, соціальних, фінансово-економічних, комерційних, управлінських). Орієнтована на глибоку професійну підготовку сучасних фахівців, підприємців, економістів, товарознавців, аналітиків, фахівців у сфері захисту прав споживачів, фахівців з біржової діяльності, ініціативних та здатних до швидкої адаптації до сучасного бізнес-середовища, провадження інновацій.
С	4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
1	<i>Придатність до працевлаштування</i>	Робочі місця: на підприємствах великого, середнього і малого бізнесу всіх форм власності, в державних установах, торговельних, біржових структурах. Професійні назви робіт, коди і назви класифікаційних угруповань професій за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010», що здатний виконувати випускник, наведені у Додатку А.
2	<i>Подальше навчання</i>	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також отримувати додаткову післядипломну освіту.
D	5 – Викладання та оцінювання	
1	<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Елементи дистанційного (on-line, електронного) навчання. Лекції, лабораторні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота з методичним забезпеченням дисциплін та ініціативна самостійна робота, виконання курсових та індивідуальних робіт. Консультації. Практична підготовка студентів. Керівництво, підтримка і консультивання при підготовці випускної кваліфікаційної роботи.

2	<i>Оцінювання</i>	Поточний контроль; модульний контроль; семестровий (підсумковий) контроль; державна атестація випускників. Основними формами контролю є: контрольна робота; захист модульного індивідуального завдання; захист курсової роботи; залік, диференційований залік; екзамен; захист випускної кваліфікаційної роботи.
6 - Програмні компетентності		
E	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
1	<i>Загальні компетентності</i>	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність працювати в команді. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2	<i>Спеціальні компетентності нормативні</i>	СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

	<p>СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>
F	7 - Програмні результати навчання
1	<p>РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>РН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.</p> <p>РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>РН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>РН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.</p> <p>РН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>РН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>РН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.</p> <p>РН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.</p> <p>РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.</p> <p>РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>РН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>РН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.</p> <p>РН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.</p> <p>РН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p> <p>РН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.</p> <p>РН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p> <p>РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p> <p>РН 21. Вміти оцінювати фінансово-економічний стан та кредитоспроможність підприємства, визначати вартість фінансування за рахунок альтернативних джерел та вибрати раціональний варіант, розробляти політику фінансування підприємств та оцінювати її ефективність, формувати дієву систему фінансового контролінгу.</p>

	PH 22. Вміти виконувати аналіз потенціалу окремих складових сукупного потенціалу підприємницьких, торговельних та біржових структур (земельної ділянки, будівель та споруд, машин та устаткування, нематеріальних активів, трудових ресурсів тощо), оцінювати сукупний потенціал і вартість підприємства, виявляти основні напрями розвитку підприємства і резерви збільшення його потенціалу.	
G	8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
1	<i>Кадрове забезпечення</i>	Усі науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітньо-професійну програму «Економіка та управління підприємством», за кваліфікацією відповідають профілю програми і змісту дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи, досвід практичної роботи.
2	<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають чинним нормативним актам.
3	<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Освітня програма повністю забезпечена навчально-методичними комплексами з усіх навчальних компонентів (навчальних дисциплін, практик, випускної кваліфікаційної роботи) наявність яких представлена в модульному середовищі освітнього процесу академії. Офіційний WEB-сайт НМетАУ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Ресурси бібліотеки НМетАУ доступні в читальних залах, а також через сайт академії; читальні зали бібліотеки забезпечені доступом до мережі Інтернет.
H	9 - Академічна мобільність	
1	<i>Національна кредитна мобільність</i>	Право на внутрішню (національну) академічну мобільність може бути реалізоване на підставі договорів про співробітництво між НМетАУ, або його основними структурними підрозділами, та іншими вітчизняними вищими навчальними закладами, або їх основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу (студентом) з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією НМетАУ, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів, передбачених законодавством.
2	<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Право на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі договорів про співробітництво між НМетАУ, або його основними структурними підрозділами, та іноземними вищими навчальними закладами, або їх основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу (студентом) з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією НМетАУ, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів, передбачених законодавством. Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Erasmus+ і Tempus.
3	<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Навчання іноземних студентів здійснюється на загальних умовах. Викладання ведеться українською (російською) мовою.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
	1. Цикл загальної підготовки		
OK1	Історія та культура України	4	Екзамен
OK2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
OK3	Філософія та політологія	5	Екзамен
OK4	Іноземна мова	6	Екзамен
OK5	Фізична культура	8	Залік
OK6	Вища математика	6	Екзамен
OK7	Основи екології, охорони праці та БЖД	3	Екзамен
OK8	Сучасна політична економія	4	Екзамен
OK9	Мікроекономіка	3	Екзамен
OK10	Макроекономіка	3	Екзамен
OK11	Соціальна економіка	3	Екзамен
OK12	Економічна інформатика	5	Екзамен
OK13	Статистика	5	Диф. залік
OK14	Інформаційні системи і технології в управлінні	4	Екзамен
OK15	Правове забезпечення підприємництва	3	Екзамен
	Усього за циклом загальної підготовки	65	
	Цикл професійної підготовки		
OK16	Економіка підприємства	4	Екзамен
OK17	Менеджмент	5	Екзамен
OK18	Маркетинг	4	Екзамен
OK19	Фінанси	5	Екзамен
OK20	Страховання	4	Екзамен
OK21	Бухгалтерський облік	5	Екзамен
OK22	Основи аудиту	4	Екзамен
OK23	Управлінське документознавство	4	Екзамен
OK24	Економічний аналіз	5	Екзамен
OK25	Підприємницька діяльність	4	Екзамен
OK26	Стратегія підприємства	4	Екзамен
OK27	Економіка та організація торгівлі	4	Екзамен
OK28	Інвестиційне проєктування	4	Екзамен
OK29	Економіка та організація інноваційної діяльності	4	Екзамен
OK30	Обґрунтування підприємницьких рішень і оцінювання ризиків	4	Екзамен
OK31	Біржова діяльність	4	Екзамен
OK32	Основи товарознавства	4	Екзамен

1	2	3	4
OK33	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів підприємництва	4	Екзамен
OK34	Система оподаткування підприємницької діяльності	4	Екзамен
OK35	Бізнес-планування	5	Екзамен
OK36	Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва	5	Екзамен
OK37	Фінансове планування та бюджетування	4	Екзамен
	Усього за циклом професійної підготовки	94	
OK38	Курсова робота з дисципліни «Економічний аналіз»	1	Диф. оцінка за результатами захисту
OK39	Курсова робота з дисципліни «Інвестиційне проектування»	1	Диф. оцінка за результатами захисту
OK40	Курсова робота з дисципліни «Бізнес-планування»	1	Диф. оцінка за результатами захисту
	Практична підготовка та дипломування		
OK41	Виробнича практика	6	Залік
OK42	Переддипломна практика	3	Залік
OK43	Дипломне проектування	12	Диф. оцінка за результатами захисту
	Усього практична підготовка та дипломування	21	
Загальний обсяг обов'язкових компонент*		180	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
1. Цикл загальної підготовки		24	
2. Цикл фахової (професійної) підготовки		36	
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

**без урахування курсових робіт, які є формою самостійної роботи студента*

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

На рисунку 2.1 наведено можливу структурно-логічну схему освітньо-професійної програми «Економіка та управління підприємством» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» .

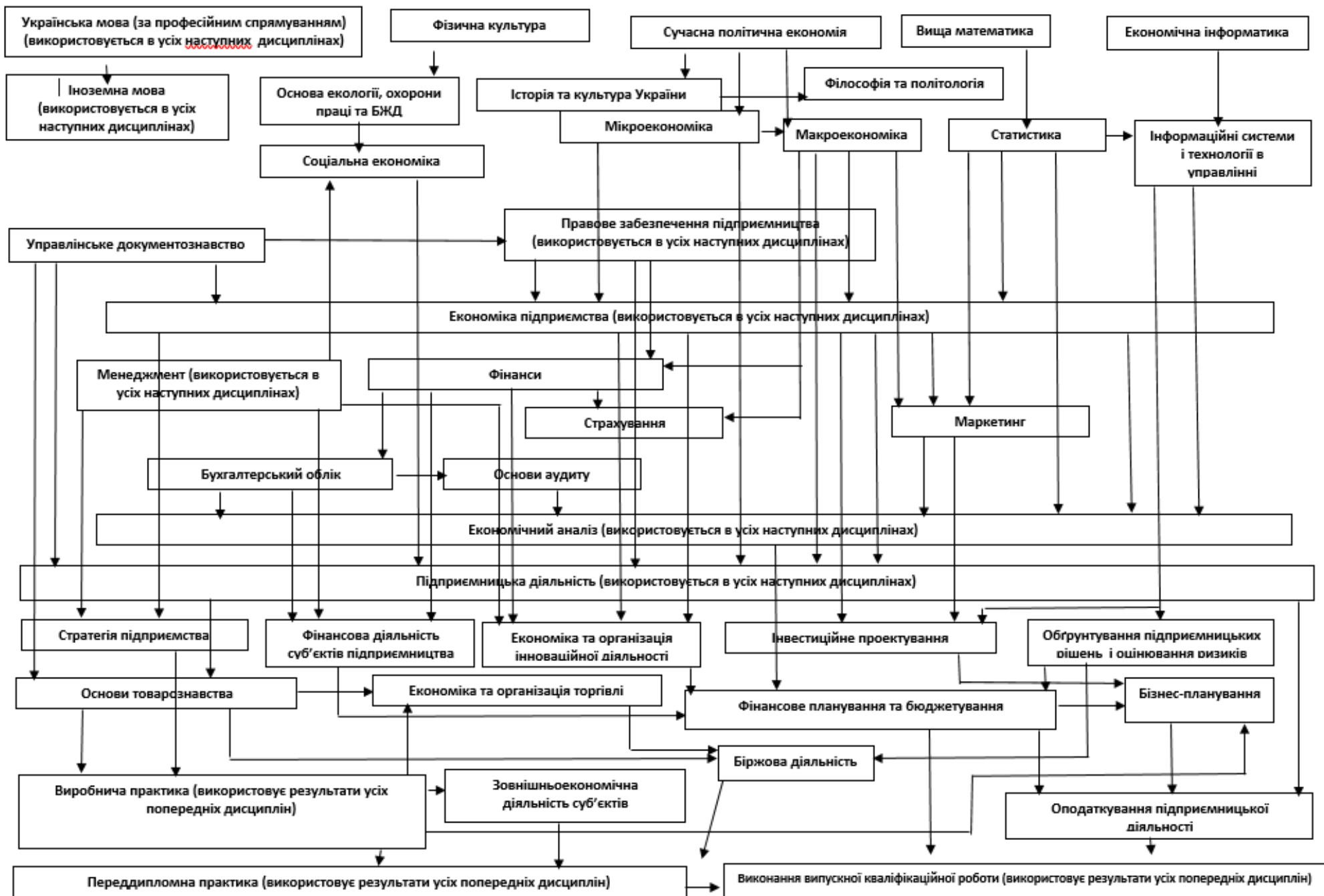

Рис. 2.1. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Економіка та управління підприємством» спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Економіка та управління підприємством» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» проводиться у формі відкритого публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Випускна робота має бути самостійною розгорнутою працею, в якій на основі виконаного всебічного аналізу діяльності об'єкта дослідження запропоновано розв'язання конкретного актуального завдання в обраній галузі. Вона повинна містити висунуті бакалавром обґрунтовані теоретичні та практичні результати, характеризуватися єдністю змісту, дотриманням принципів академічної доброчесності і свідчити про особистий внесок бакалавра у розв'язок певного фахового питання.

Кваліфікаційна робота повинна бути оформлена відповідно до вимог, установлених НМетАУ, перевірена на плагіат та оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти, або випускової кафедри.

Здобувачам, які закінчили навчання, повністю виконали навчальний план і програму підготовки бакалавра з освітньо-професійної програми «Економіка та управління підприємством» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», успішно захистили випускну кваліфікаційну роботу, рішенням екзаменаційної комісії присуджується ступінь «бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» за освітньо-професійною програмою «Економіка та управління підприємством».

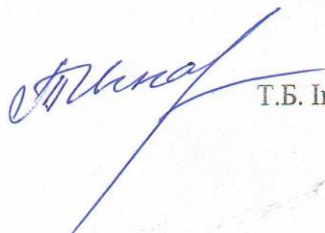
4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

НМетАУ несе первинну відповідальність за якість послуг щодо надання вищої освіти.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) НМетАУ передбачає:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

Гарант освітньо-професійної програми,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки
та підприємництва ім. Т.Г. Беня
Національної металургійної академії України

Т.Б. Ігнашкіна

3. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дискрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським) зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Компетентності	Класифікація компетентностей за НРК			
	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія і відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн2	Ум1		Ав3
ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К2	Ав1
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	
ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1	Ум1	К2	Ав3
ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1	Ум1	К1	Ав1
ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1	Ум1		Ав1
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн2	Ум1	К1	
ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1	К1	Ав1
ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	Зн2	Ум1		Ав3
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн2	Ум1	К2	АВ3

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум1		АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн2	Ум1		АВ1
СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн2	Ум1	К1	АВ2
СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	Зн1	Ум1		АВ1
СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн1	Ум1		АВ1
СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1		
СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн1	Ум1		АВ3
СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

**4. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей зі спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Програмні результати навчання	Інтегр. компетент	Компетентності																				
		Загальні												Спеціальні (фахові)								
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях	+	+																				+
РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	+		+																			+
РН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.	+			+	+																	
РН.4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	+					+															+	
РН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	+						+												+			
РН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	+							+														
РН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	+								+												+	
РН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	+		+																			+
РН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.	+																					+

РН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.	+													+								+				
РН.11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.	+			+																					+	
РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	+																									
РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	+																									
РН.14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	+																									
РН.15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.	+																									
РН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.	+																									
РН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	+																									
РН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.	+																									+
РН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.	+																									+
РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків	+																									+

7. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15
ЗК1			+												
ЗК2															
ЗК3		+													
ЗК4				+											
ЗК5												+		+	
ЗК6						+						+	+		
ЗК7							+								
ЗК8															
ЗК9							+								
ЗК10											+				
ЗК11															
ЗК12	+				+			+	+	+	+				
СК1															
СК2													+		
СК3															
СК4															
СК5															
СК6															+
СК7															
СК8															
СК9															
СК10															

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (продовження)

	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30
ЗК1															
ЗК2															
ЗК3															
ЗК4															
ЗК5															
ЗК6						+			+						
ЗК7															
ЗК8										+					
ЗК9															
ЗК10															
ЗК11															
ЗК12															
СК1	+			+						+		+			
СК2	+				+						+		+		+
СК3		+	+							+					
СК4														+	
СК5			+												
СК6							+	+							
СК7		+						+		+		+			
СК8						+	+								
СК9															
СК10			+						+						

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (продовження)

	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40	OK41	OK42	OK43
ЗК1													
ЗК2								+	+	+	+	+	+
ЗК3													
ЗК4													
ЗК5													
ЗК6								+					
ЗК7											+	+	
ЗК8											+	+	+
ЗК9													
ЗК10													
ЗК11													
ЗК12													
СК1	+												
СК2						+	+	+	+				
СК3													
СК4													
СК5	+	+											
СК6				+									
СК7	+												
СК8				+									
СК9			+										
СК10					+	+				+			

8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

РН	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39	ОК40	ОК41	ОК42	ОК43										
1			+													+			+							+						+													+								
2																	+				+						+		+							+		+	+						+								
3			+	+																																																	
4													+	+																																							
5						+						+	+						+				+																														
6							+																																					+	+								
7																													+					+										+	+								
8												+																													+												
9																																																					
10	+				+			+	+	+	+																																										
11																	+			+														+																			
12													+				+				+								+		+										+	+		+		+			+				
13																			+																									+	+								
14																															+																						
15																																																					
16																+									+												+																
17																		+											+																		+	+					
18																																																					
19																																																					
20																																																					
21																																																					
22																																																					
23																																																					
24																																																					
25																																																					
26																																																					
27																																																					

9. Матриця відповідності дисциплін компетентностям та результатам навчання

Результати навчання за навчальними дисциплінами	Компетентності																					
	Загальні												Спеціальні нормативні									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК1. Історія та культура України																						
РН10.												+										
ОК2. Українська мова (за професійним спрямуванням)																						
РН3.			+																			
ОК3. Філософія та політологія																						
РН1.	+																					
ОК4. Іноземна мова																						
РН3.				+																		
ОК5. Фізична культура																						
РН10.												+										
ОК6. Вища математика																						
РН5.						+																
ОК7. Основи екології, охорони праці та БЖД																						
РН6.							+															
РН8.								+														
ОК8. Сучасна політична економія																						
РН10.												+										
ОК9. Мікроекономіка																						
РН10.												+										
ОК10. Макроекономіка																						
РН10.												+										
ОК11. Соціальна економіка																						
РН8.										+												
РН10.												+										
ОК12. Економічна інформатика																						
РН4.					+																	
РН5.						+																

Результати навчання за навчальними дисциплінами	Компетентності																					
	Загальні												Спеціальні нормативні									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК13. Статистика																						
PH5.						+																
PH12.														+								
ОК14. Інформаційні системи і технології в управлінні																						
PH4.					+																	
ОК15. Правове забезпечення підприємництва																						
PH16.																		+				
ОК16. Економіка підприємства																						
PH1.													+									
PH2.														+								
PH11.													+									
PH12.														+								
ОК17. Менеджмент																						
PH13.																+						
PH17.																			+			
ОК18. Маркетинг																						
PH5.																	+					
PH13.																+						
PH15.																	+					
PH20.																						+
ОК19. Фінанси																						
PH1.													+									
PH11.													+									
ОК20. Страхування																						
PH2.														+								
PH12.														+								

Результати навчання за навчальними дисциплінами	Компетентності																					
	Загальні												Спеціальні нормативні									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК21. Бухгалтерський облік																						
PH5.						+																
PH18.																					+	
ОК 22. Основи аудиту																						
PH16.																			+			
PH18.																					+	
ОК23. Управлінське документознавство																						
PH16.																			+			
PH17.																					+	
ОК24. Економічний аналіз																						
PH5.						+																
PH20.																						+
ОК25. Підприємницька діяльність																						
PH1.														+								
PH7.								+													+	
PH11.														+								
PH12.								+														
PH13.																+						
PH17.								+													+	
ОК26. Стратегія підприємства																						
PH2.																+						
PH12.																+						
ОК27. Економіка та організація торгівлі																						
PH1.														+								
PH7.																					+	
PH11.														+								
PH17.																					+	

Результати навчання за навчальними дисциплінами	Компетентності																					
	Загальні												Спеціальні нормативні									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК28. Інвестиційне проектування																						
PH2.														+								
PH12.														+								
ОК29. Економіка та організація інноваційної діяльності																						
PH14.																+						
ОК30. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків																						
PH2.														+								
PH12.														+								
ОК31. Біржова діяльність																						
PH1.													+									
PH5.																	+					
PH7.																			+			
PH11.													+									
PH15.																	+					
PH17.																			+			
ОК32. Основи товарознавства																						
PH5.																		+				
PH15.																		+				
ОК33. Основи зовнішньоекономічної діяльності																						
PH19.																					+	
ОК34. Система оподаткування підприємницької діяльності																						
PH16.																		+				
PH18.																				+		
ОК35. Бізнес- планування																						
PH20.																						+

Результати навчання за навчальними дисциплінами	Компетентності																					
	Загальні												Спеціальні нормативні									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК36. Фінансова діяльність суб'єктів підприємства																						
PH2.																						+
PH12.																						+
PH20.																						+
ОК37. Фінансове планування та бюджетування																						
PH2.																						+
PH12.																						+
ОК38. Курсова робота з дисципліни «Економічний аналіз»																						
PH2.																						+
PH5.						+																
PH12.																						+
ОК39. Курсова робота з дисципліни «Інвестиційне проєктування»																						
PH2.		+																				
PH12.																						+
ОК40. Курсова робота з дисципліни «Бізнес-планування»																						
PH2.		+																				
PH20.																						+
ОК41. Виробнича практика																						
PH2.		+																				
PH6.																						+
PH7.																						+
PH12.																						+
PH13.																						+
PH17.																						+

Результати навчання за навчальними дисциплінами	Компетентності																					
	Загальні												Спеціальні нормативні									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК42. Переддипломна практика																						
PH2.		+																				
PH6.							+															
PH7.								+														
PH12.								+														
PH13.							+															
PH17.								+														
ОК43. Дипломне проектування																						
PH2.		+																				
PH7.								+														
PH12.								+														
PH17.								+														

Перелік документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010:2010ДК003:2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dk003.com/>
5. Національна рамка кваліфікацій (в редакції постанови Кабінету міністрів України від 12 червня 2019 р. №509) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D%BF/paran12#n12>.
6. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наказ міністерства освіти і науки України №961 від 10.07.2019 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/076-pidprijemnistvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-magistr.pdf>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти №977 від 11.07.2019 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: z0880-19#Text.
8. Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://naga.gov.ua/2020/06/5687/>.
9. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-ге вид., перероб. і доп. / авт.-укл. В.М. Захарченко та ін. / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100с.
10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sistemi_zabezp_yakosti_VO_UA_2015.pdf
11. Європейська кредитна трансфертна накопичувальна система: довідник користувача [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-_Ukrainian.pdf
12. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Life long Learning [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf
13. QF-EHEA - Qualifications Framework of the European Higher Education Area [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eha.info/article-details.aspx?ArticleId=67>
 14. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
 15. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / за ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf
 16. Зразок освітньої програми. Лист МОН №1/9-239 від 28.04.2017 р.
 17. Положення про організацію освітнього процесу в Національній металургійній академії України. – Режим доступу: http://nmetau.edu.ua/file/organizatsiya_osvit_prot.pdf
 18. Іващенко В.П., Селівьорстов В.Ю., Камкіна Л.В., Бандоріна Л.М. Розробка освітніх програм. Методичні рекомендації. – Дніпро: НМетАУ, 2017. – 33 с.

Додаток А

Професійні назви робіт, які здатний виконувати фахівець
ступеня вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
спеціалізації «Економіка та управління підприємством»

Шифр професійної роботи(за Державним класифікатором професій ДК 003:2010)	Назва професійної роботи	Професійна назва роботи
1210	Керівники підприємств, установ та організацій	Голова товариства
		Директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної)
		Директор (начальник, інший керівник) підприємства
		Директор виконавчий
		Директор представництва
		Директор філіалу (філії)
		Керівник підрозділу юридичної особи, що здійснює діяльність з управління активами
		Керуючий трестом
		Керуючий відділенням
		Начальник відділу
		Начальник цеху
1222	Керівники виробничих підрозділів у промисловості	Начальник управління
		Начальник бюро (промисловість)
1224	Керівники виробничих підрозділів в оптовій та роздрібній торгівлі	Завідувач підприємства роздрібної торгівлі
		Завідувач ринку
		Завідувач секції
		Керівник торговельно-економічної місії
1227	Керівники виробничих підрозділів у комерційному обслуговуванні	Головний адміністратор (на комерційних підприємствах)
		Завідувач комори (ломбарду, цінностей)
		Завідувач ломбарду
1229	Керівники інших основних підрозділів	Генеральний менеджер (управитель)
		Головний експерт
		Головний інспектор
		Головний контролер
		Головний радник
		Головний інспектор
		Завідувач сектору
		Керівник групи
		Керівник (директор, начальник та ін.) підрозділу (служби, управління, департаменту та ін.) з безпеки (фінансово-економічної, інформаційної)
		Начальник відділу

1231	Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники	Головний бухгалтер
		Головний економіст
		Головний касир
		Головний ревізор
		Директор з економіки
		Директор фінансовий
		Директор-розпорядник
		Керівник (директор, начальник та ін.) департаменту
		Менеджер (управитель)
		Начальник бюро (функціональний підрозділ)
		Начальник відділу капітального будівництва (технічного переозброєння)
		Начальник контрольно-ревізійного відділу
		Начальник лабораторії техніко-економічних досліджень
		Начальник планово-економічного бюро цеху
		Начальник планово-економічного відділу
		Начальник управління
		Начальник фінансового відділу
Начальник централізованої бухгалтерії		
Секретар корпоративний		
1232	Керівники підрозділів кадрів і соціально-трудових відносин	Директор з кадрових питань та побуту
		Директор з управління персоналом
		Керівник групи обліку
		Начальник бюро організації праці та заробітної плати цеху
		Начальник відділу кадрів
		Начальник відділу організації праці та заробітної плати
		Начальник відділу підготовки кадрів
		Начальник відділу соціального розвитку
Начальник лабораторії наукової організації праці та управління виробництвом		
1233	Керівники підрозділів маркетингу	Директор з маркетингу
		Директор комерційний
		Начальник відділу збуту (маркетингу)
		Начальник комерційного відділу
1234	Керівники підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю	Начальник відділу (з реклами, зв'язків з громадськістю)
		Прес-секретар
1235	Керівники підрозділів матеріально-технічного постачання	Начальник відділу
		Начальник відділу зовнішньої кооперації

		Начальник відділу комплектації устаткування
		Начальник відділу матеріально-технічного постачання
		Начальник складу (паливно-мастильних матеріалів, матеріально-технічного та ін.)
		Начальник управління
1238	Керівники проектів та програм	Керівник проектів та програм у сфері матеріального (нематеріального) виробництва
1312	Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості	Голова кооперативу промислового
		Директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми)
1314	Керівники малих підприємств без апарату управління в оптовій та роздрібній торгівлі	Директор (керівник) малої торговельної фірми
		Керуючий магазином
		Комерсант
1316	Керівники малих підприємств без апарату управління на транспорті, у складському господарстві та зв'язку	Директор (керівник) малого підприємства (транспортного, складського)
1317	Керівники малих підприємств без апарату управління в комерційному обслуговуванні	Директор малої фірми (страхової, аудиторської, рекламної і т. ін.)
		Керуючий агентством (страховим, торговельним, нерухомості, рекламним і т. ін.)
1451	Менеджери (управителі) у торгівлі транспортними засобами та їх ремонті	Менеджер (управитель) в торгівлі транспортними засобами
1452	Менеджери (управителі) в оптовій торгівлі та посередництві у торгівлі	Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі
1453	Менеджери (управителі) в роздрібній торгівлі побутовими та непродовольчими товарами та їх ремонті	Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі побутовими та непродовольчими товарами
1454	Менеджери (управителі) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами	Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами
1471	Менеджери (управителі) у сфері операцій з нерухомістю для третіх осіб	Менеджер (управитель) у сфері операцій з нерухомістю для третіх осіб
1475	Менеджери (управителі) з права, бухгалтерського обліку, досліджень ринку, вивчення суспільної думки, консультацій з питань комерційної діяльності та управління	Менеджер (управитель) з логістики
		Менеджер (управитель) з маркетингу
		Менеджер (управитель) з постачання
		Менеджер (управитель) із збуту
		Менеджер (управитель) із зв'язків

		з громадськістю
		Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності
1476	Менеджери (управителі) з реклами	Менеджер (управитель) з реклами
1477	Менеджери (управителі) з підбору, забезпечення та використання персоналу	Менеджер (управитель) з персоналу
1479	Менеджери (управителі) з надання інших послуг юридичним особам	Менеджер (управитель) з організації консультативних послуг
1496	Менеджери (управителі) із соціальної та корпоративної відповідальності	Менеджер (управитель) із соціальної та корпоративної відповідальності
3411	Дилери (біржові торговці за свій рахунок) та брокери (посередники) із заставних та фінансових операцій	Брокер
		Дилер
		Маклер біржовий
		Фахівець з біржових операцій
		Фахівець з ведення реєстру власників іменних цінних паперів
		Фахівець з депозитарної діяльності
		Фахівець з корпоративного управління
		Фахівець з управління активами
		Фахівець з фінансово-економічної безпеки
		Фахівець-організатор торгівлі на ринку цінних паперів
3413	Агенти з торгівлі майном	Агент з нерухомості
		Ріелтер
		Торговець (власність)
		Торговець нерухомістю
3415	Технічні та торговельні представники	Агент
		Агент комерційний
		Агент торговельний
		Комівояжер
		Мерчендайзер
		Представник торговельний
		Торговець комерційний
		Торговець промисловий
Торговець роз'їзний		
3416	Закупники	Закупник
3417	Оцінювачі та аукціоністи	Аукціоніст (ліцитатор)
		Оцінювач
		Оцінювач (експертна оцінка майна)
3419	Інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі	Організатор з постачання
		Організатор із збуту
		Товарознавець
3421	Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів	Торговельний брокер (маклер)

3423	Агенти із зайнятості й трудових контрактів	Організатор з персоналу
		Фахівець з найму робочої сили
3429	Агенти з комерційних послуг та торговельні брокери	Агент рекламний
		Торговець (обслуговування бізнесу та реклами)
3436	Помічники керівників	Помічник керівника підприємства (установи, організації)
		Помічник керівника малого підприємства без апарату управління
3439	Інші технічні фахівці в галузі управління	Асистент фахівця з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки
3442	Інспектори податкової служби	Головний державний податковий інспектор
		Державний податковий інспектор
		Інспектор з контролю за цінами
		Ревізор-інспектор податковий
3449	Інші державні інспектори	Державний інспектор з ринкового нагляду
		Інспектор (цін, мір та ваг і т. ін.)
		Інспектор державний
		Інспектор державний з якості товару та торгівлі
		Інспектор з експорту